

วิธีการบริหารจัดการวัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่น เพื่อการท่องเที่ยว

Tourism management methods of Phra Singh Woramahawihan Temple

กรรณิกา คำดี

Khanika Kamdee

สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา

Department of Philosophy and Religion

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Faculty of Humanity and Social Science

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการวัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่น เพื่อการท่องเที่ยว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาข้อมูลเชิงเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็นสัมภาษณ์พระภิกษุ 3 รูป นักท่องเที่ยวจำนวน 10 คน คนในชุมชน 2 คน รวมทั้งหมด 15 คน ผลการวิจัยพบว่า วัดมีวิธีการบริหารจัดการ 7 ด้านคือ 1. การวางแผน 2. การจัดองค์การ 3. การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน 4. การอำนวยความสะดวก 5. การประสานงาน 6. การรายงาน 7. การงบประมาณ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, วัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่น, จังหวัดเชียงใหม่

Abstract

This qualitative research aimed to study tourism management methods in Den Sali Sri Muang Axis Temple Chiang Mai Province . In-depth interviewed was conducted interviewing three monks, ten tourists from 2 communities were interviewed, with total number of 50 persons, It was analyzed through content and descriptive analysis, Findings revealed that the monastery deals with tourism in seven dimensions 1).Planning 2). Organizing, 3). Staffing, 4).Directing, 5). Coordinating, 6).Reporting, and 7). Budgeting.

Keyword : Tourism Management, Den Sali Sri Muang Axis Temple, Chiang Mai Province

บทนำ

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนามีวัดเป็นศูนย์กลางของสังคม และคุณค่าอื่น การผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและศิลปวัฒนธรรม จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีมิติของการพัฒนาจิตใจควบคู่ไปพร้อมกับส่งเสริมความเป็นไทย ทั้งยังเป็นการสืบสานศาสนาและศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทยให้เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่คู่ประเทศชาติ (กรมการศาสนา, 2557) ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น วัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและของชุมชนท้องถิ่น จึงมีส่วนร่วม ต่อการบริหารจัดการเส้นทางท่องเที่ยวแสวงบุญ จากนโยบายของกรมการศาสนา ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ที่จะสนับสนุนวัดหรือศาสนสถานในปัจจุบันได้กลายเป็นอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้คนต่างให้ความสนใจและเป็นเหตุให้วัดหรือศาสนสถานบางแห่งได้ปรับบทบาทใหม่เพิ่ม จากเดิมที่เคยจำกัดไว้สำหรับเป็นสถานที่ปฏิบัติกิจของสงฆ์และศาสนพิธีของชาวบ้าน หรือเป็นสถานที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของผู้คนในชุมชนในแต่ละวัดนั้นตั้งอยู่กระจัดกระจายมาเป็นสถานที่รองรับนักท่องเที่ยว มีสาเหตุมาจากการที่วัดได้ขยายบทบาทโดยอาศัยคุณสมบัติของศาสนสถาน เป็นแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยว ซึ่งการปรับแต่งบทบาทของวัดในมิติของการท่องเที่ยวไม่สูญเสียสภาพเดิมนี่

วัดบ้านเด่น ตั้งอยู่ใน ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นวัดที่ตั้งอยู่บนเนินเตี้ยๆ และได้เนินนั้นเป็นถ้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านพากันนับถือ จึงเรียกวัดนี้กันว่า “วัดบ้านเด่น” นอกจากนี้จะแวดล้อมด้วยภูมิทัศน์ที่สวยงามแล้ว ที่ตั้งของวัดยังอยู่ในเขตเมือง เก้าโบราณที่เรียกว่า เมืองแก่น ชาวบ้านเลย เรียกชื่อวัดนี้เต็มๆ ว่า “วัดเด่นสระศรีเมืองแก่น” เป็นต้นมา ต่อมาในปี พ.ศ.2437 ครูบาเทือง นาดสีโล เจ้าอาวาสได้ทำการบูรณะวัดขึ้นมาใหม่ ให้ความ วิจิตรงดงามตระการตาด้วยศิลปะสถาปัตยกรรมไทยล้านนา จุดเด่นของวัดนี้อยู่ที่สิ่งปลูกสร้างที่มีความสวยงาม วิจิตรตระการตา ซึ่งครูบาเทืองมีความ ตั้งใจ ว่าจะให้เป็น ศาสนสถานทั้งดงาม ผ่างด้วยคติธรรม เป็นอุบายในการดึงคนเข้าวัดเพื่อการขัดเกลาจิตใจ ให้เป็นสถานที่พักผ่อนทางจิตใจมากกว่า การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา โดยภายในวัดประกอบไปด้วย อุโบสถ หอไตร หอกลอง วิหารเสาชินทขิล กุฏิไม้สักทองทรงล้านนา พระวิหาร

สถาปัตยกรรมศาสตร์ ศาลาที่ประดิษฐานพระสำคัญๆ ของไทย (องค์จำลอง) โดยท่านตั้งใจว่าจะให้เป็นศาสนสถานที่ตั้งงามแฝง ด้วยคติธรรม เป็นอุบายในการดึงคนเข้าวัดเพื่อการขัดเกลาจิตใจ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนทางจิตใจ มากกว่าการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และด้วยความที่ครูบาเทืองเป็นพระที่มีปฏิปทาจึง ได้รับความเลื่อมใสศรัทธา จากผู้คนทั่วไป ร่วมถวายปัจจัยสมทบทุนสร้างศาสนสถานที่สวยงามและยิ่งใหญ่และกลายเป็นที่รู้จักในเวลาไม่นาน

จากชื่อเสียงโด่งดัง เหมาะแก่การท่องเที่ยวทั้งเชิงพักผ่อนหย่อนใจและเชิงธรรม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการบริหารจัดการวัดเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์แก่การปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่และวัดอื่น ให้เป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการวัดเพื่อการท่องเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการวัดเด่นสระหรีศรีเมืองแกน ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยทางคุณภาพสำหรับแสวงหารวบรวมและศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูล เนื้อหาทางลึก โดยวิธีการสัมภาษณ์ พระภิกษุ นักท่องเที่ยว ผู้นำชุมชนและชาวบ้านในชุมชน ประกอบการศึกษาวิจัยทางเอกสาร (Documentary research) และเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic research) คือมุ่งเข้าใจปัญหาเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งแทนที่จะเป็นการศึกษาเพื่อพรรณนาหรือทำความเข้าใจชีวิตทางสังคมและวัฒนธรรมของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยมีวิธีการคือ

1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดย ทำการสังเกตทั้งวิถีชีวิตและพฤติกรรมของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในละแวกวัดซึ่งถูกจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา

2) การสัมภาษณ์เชิงลึก โดย ทำการสัมภาษณ์ภิกษุของวัดที่ได้ลงพื้นที่ศึกษา รวมถึงสัมภาษณ์ชาวบ้านที่เข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการบริหารวัด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

จากนั้นรวบรวมและประมวลผลข้อมูลทั้งหมดมาศึกษาวิเคราะห์ตามขั้นตอนกระบวนการตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นคือสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ศึกษาจากเอกสารและกำหนดบทบาทผู้วิจัย

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของ ลูเทอ กุลลิก(Luther Gulick) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ทฤษฎีแนวความคิดหลักการบริหารนี้ได้เจริญถึงจุดสุดยอดในปี.ศ. 1937 ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี ชื่อว่า “POSDCoRB” อันเป็นคำย่อของภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร 7 ประการคือ

1. การวางแผน

เป็นการวางแผนโครงการซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดองค์การ

เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization) รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการ ด้านกิจกรรม การจัดการ ด้านการประชาสัมพันธ์

3. การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้

4. การอำนวยความสะดวกในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจใจ(Decision making) เป็นต้น

5. การประสานงานเป็นการประสานให้ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทำงาน มีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และราบรื่น

6. การรายงานเป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา ตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์การอยู่ด้วย

7. การงบประมาณเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการวางแผนการทำบัญชีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ และการสังเกตพบว่าวิธีการบริหารจัดการวัดเด่นสระศรีศรีเมืองแก่น เพื่อการท่องเที่ยว มีวิธีการบริหารจัดการวัดสอดคล้องกับทฤษฎีของ ลูเทอ กุลลิก(Luther Gulick) คือ

1. การวางแผน

วัดบริหารจัดการวางแผนด้านต่างๆดังนี้

1.1 ด้านพื้นที่โดยวัดแบ่งเขตพื้นที่ภายในออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. เขตพุทธาวาส
2. เขตสังฆาวาส และ
3. เขตธรณีสงฆ์

1. เขตพุทธาวาส เป็นพื้นที่สำหรับพระสงฆ์ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นเสมือนสัญลักษณ์แห่งสถานที่ประทับขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะคำว่าพุทธาวาส มีความหมายเป็น สถานที่ประทับของพระพุทธเจ้า (พุทธาวาส = พุทธะ+อาวาส) เขตพุทธาวาสมักประกอบด้วยสถาปัตยกรรมหลักสำคัญๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับพระพุทธองค์และพิธีกรรมต่างๆ ได้แก่ พระเจดีย์ พระมณฑป พระปรารค์ พระอุโบสถ สิ่งก่อสร้างเหล่านี้ทางวัดได้มีการวางแผนในการก่อสร้างอย่างเป็นสัดส่วนเหมาะสำหรับการประกอบกิจกรรมและพิธีกรรมทางศาสนาได้บรรลุวัตถุประสงค์ของทางวัดซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของลูเทอ กุลลิก

2. เขตสังฆาวาส หมายถึงขอบเขตบริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัดที่กำหนดไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสงฆ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับพิธีการใดทางศาสนา พื้นที่บริเวณนี้จึงมักมีขอบเขตที่มิดชิดและประกอบไปด้วยอาคารสถาน ที่สัมพันธ์เฉพาะกับกิจกรรมและวัตรปฏิบัติที่เป็นวิถีแห่งการดำเนินชีวิตของ เพศสมณะเท่านั้น ซึ่งสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ทางวัดได้มีการวางแผนในการก่อสร้างอย่างเป็นสัดส่วนเหมาะสำหรับการทำกิจกรรมส่วนตัว

3. เขตธรณีสงฆ์ หมายถึงเขตพื้นที่ในพระอารามที่วัดกำหนดพื้นที่บางส่วนที่เหลือจากการจัด แบ่งเขตสำคัญ คือ เขตพุทธาวาส และเขตสังฆาวาส ให้เป็นเขตพื้นที่สำหรับเอื้อประโยชน์ใช้สอยในเชิงสาธารณประโยชน์ในลักษณะต่างๆของวัด เช่น ใช้เป็นพื้นที่เปิดโล่งเพื่อสร้างความร่มรื่นให้วัดตกแต่งพื้นที่ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

1.2 ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปลูกต้นไม้มานานานชนิด เจ้าอาวาสให้ความสำคัญกับธรรมชาติและจัดสิ่งแวดล้อมให้สวยงาม สะอาดตา มีต้นไม้ขนาดใหญ่อยู่ด้านหลังและด้านข้าง ทำให้บรรยากาศร่มรื่น ทำให้อากาศเย็นสบาย สบายเย็นจนกลายเป็นเสน่ห์ของวัดสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมาก

1.3 การจัดตั้งอำนวยการความสะดวก การจัดตั้งอำนวยการความสะดวกภายในวัดมีการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดีซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของลูทเธอ กุลลิค จนสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้อยู่อาศัยและผู้ที่มาท่องเที่ยวเช่นสร้าง ห้องน้ำ ภายในบริเวณวัดมีห้องน้ำ ไว้บริการหลากหลาย คือด้านหน้า และด้านหลังของวัดสถานที่จอดรถภายในวัดมีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว จึงทำให้สะดวกถ้าจะนำรถส่วนตัวมา เนื่องจากรถไม่ติดและหาที่จอดรถได้ง่าย

1.4 ด้านกิจกรรม ทางวัดได้จัดกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว พุทธศาสนิกชน และเยาวชน ในการสร้างคนให้เป็นคนดีตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น มีกิจกรรมปฏิบัติธรรม มีการทำวัตรเช้าทำวัตรเย็น มีการสร้างศาสนสถานที่โดดเด่นเพื่อให้เกิดกิจกรรมการสักการบูชา และการท่องเที่ยว

1.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้การประชาสัมพันธ์จากนักท่องเที่ยวทั้งจากเพจเฟซบุ๊กการท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งทางเว็บไซต์ ป้ายประชาสัมพันธ์ และเอกสาร ดังตัวอย่าง

www.topchiangmai.com · 7 件の投稿

เที่ยวชมวัดเด่นสะหลีศรีเมืองแกน (วัดบ้านเด่น) วัดสวยแปลกตา | Top Chiang Mai สดุดยอด ...

วัดเด่นสะหลีศรีเมืองแกน หรือที่ชาวบ้านเรียกกันสั้นๆ ว่า "วัดบ้านเด่น" ตั้งอยู่ที่ ต.อินทขิล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ เดิมทีชื่อวัดมีแค่คำว่า วัดบ้านเด่นเฉย ๆ ...

<https://www.paiduaykan.com> · watbanden

วัดบ้านเด่น เชียงใหม่ - ไปด้วยกัน

วัดบ้านเด่น ตั้งอยู่ใน ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ... ชาวบ้านนิยม เรียกชื่อวัดนี้สั้นๆ ว่า "วัดเด่นสะหลีศรีเมืองแกน" เป็นต้นมา ต่อมาในปี พ.

<https://m.pantip.com> · topic

วัดเด่นสะหลีศรีเมืองแกน (วัดบ้านเด่น) พ.ศ. 2560 - Pantip

7 ม.ค. 2560 [CR] วัดเด่นสะหลีศรีเมืองแกน (วัดบ้านเด่น) พ.ศ. 2560. กล้องถ่ายรูป ภาพถ่ายเที่ยววัด จังหวัดเชียงใหม่ ทรัพย์สินบุป.

เรียบเรียงข้อมูลโดยกระปุกดอทคอม

หลังจากเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2556 อาจารย์ลักษณ์ เชาวนิเทศ ได้มาทำนายทายทักดวงชะตาราศี ประจำปี 2557 ใน รายการศึก 12 ราศี ซึ่งในวโรกานี้มี 4 ราศีที่ถูกทำนายได้แก่ **ราศีเมษ-ราศีกรกฎ** โดยระบุให้คนที่เกิดในราศีต่าง ๆ ไปทำบุญไหว้พระเพื่อความเป็นสิริมงคล ดวงชะตาดีตลอดทั้งปี สุขภาพแข็งแรง อุบัติเหตุแล้วลุล่วงปลอดภัยตลอดทั้งปี

2. การจัดองค์การ

เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization) วัดมีการจัดองค์การที่ดีคือมีเจ้าอาวาสเป็นผู้ปกครอง ดูแลวัดมีวิธีการจัดการองค์การ องค์การประกอบไปด้วย กรรมการวัด ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคือคนเฒ่าคนแก่คนที่เป็นพ่อบ้าน พ่อเมืองคนที่มีอายุที่มีภูมิปัญญาต่างๆ เอามาเป็นที่ปรึกษา โดยที่มีหลวงพ่ोज้าอาวาสเป็นประธานในการดูแลวัด เวลามีงานมีกิจกรรมจะมีการเรียกประชุมปรึกษาหารือระหว่างสมาชิกกรรมการ

3. วิธีจัดบุคลากร

การจัดบุคลากรในการบริหารจัดการวัดจะใช้คน 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายพระสงฆ์ และฝ่ายคฤหัสถ์ ทำงานร่วมกัน โดยทางวัดได้แบ่งบุคลากรในการบริหารจัดการในด้านต่างๆ ในรูปแบบของคณะกรรมการในการดูแลคน ดูแลงาน ดูแลการเงิน ดูแลการก่อสร้างโดยการจัดสรรบุคลากรตามที่เหมาะสม แบ่งคนดูแลรับผิดชอบในบริเวณต่างๆ เช่น ฝ่ายทำความสะอาด ฝ่ายยานพาหนะ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายกิจกรรมภายในอุโบสถ

4. การอำนวยการ

การอำนวยการเป็นภาระกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน ในด้านต่างๆ เช่น ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) ด้านการจูงใจ (Motivation) และด้านการตัดสินใจ (Decision making) เป็นต้น ด้านภาวะผู้นำวัดมีเจ้าอาวาสเป็นหัวหน้าสูงสุด มีภาวะผู้นำ ดังต่อไปนี้

1) เจ้าอาวาสเป็นหัวหน้าสูงสุด มีภาวะผู้นำ การในบำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี

2) เจ้าอาวาสเป็นหัวหน้าสูงสุด มีภาวะผู้นำการใน ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิต และคฤหัสถ์ที่มีอยู่ หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้น ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม

3) เจ้าอาวาสเป็นหัวหน้าสูงสุด มีภาวะผู้นำการใน เป็นธุระในการศึกษาอบรม และสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์

4) เจ้าอาวาสเป็นหัวหน้าสูงสุด มีภาวะผู้นำ การในให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล

ในการบริหารจัดการวัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่นของเจ้าอาวาสในด้านภาวะผู้นำพบว่าเจ้าอาวาสมีภาวะผู้นำที่ดีมาก

5. การประสานงาน

วัดมีหลักการประสานงาน (Coordination) ที่ดี กล่าวคือ การหาทางทำให้ทุกๆ ฝ่ายร่วมมือกันและทำงานสอดคล้องกัน โดยใช้หลักสามัคคีธรรมเพื่อประโยชน์ขององค์การ มีการประสานงานกับหน่วยงานราชการ เอกชน คนในชุมชน รวมทั้งตำรวจท่องเที่ยว

6. การรายงาน

เป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้เจ้าอาวาสได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์การทุกฝ่ายในวัดต้องรายงานเจ้าอาวาสผู้ซึ่งคอยควบคุม ดูแลวัดให้เดินไปด้วยดี

7. การงบประมาณ

ในการบริหารจัดการวัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่นด้านงบประมาณ พบว่าวัดมีการวางแผน จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลังของวัดโดยการจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารงบประมาณในด้านต่างๆ เช่น การบริโภค อุปโภค ภายในวัด ด้านการศึกษา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านการก่อสร้าง ด้านการจัดสิ่งแวดลอม ในแต่ละด้านจะมีการทำบัญชีอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของลูเทอ กุลลิก

อภิปรายผล

วัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่น มีความสวยงามของสถาปัตยกรรมภายในวัดและความสวยงามของสภาพแวดล้อมในวัด การมีป้ายชื่อวัดและรายละเอียดแจ้งถึงสถานที่ภายในวัดที่ชัดเจน ทำให้คนสนใจมาเที่ยววัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ

พระครูวิมลศิลป์ปิย ดร.ฤทธิชัย แกมภาค นายนเรศวร์ บุญเลิศ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบและสภาพแหล่งเรียนรู้ของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงราย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ความคิดเห็นของพระสงฆ์และนักท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และหาแนวทางในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ที่พบว่า สภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายด้านพุทธ ศิลปะ/สถาปัตยกรรมเหมาะสมกับเป็นแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา จากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ความสวยงามของปฏิมากรรมฝาผนังภายในวัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความสวยงามของสถาปัตยกรรมภายในวัด และความสวยงามของจิตรกรรมฝาผนังภายในวัด ด้านความสะอาดสบายในการท่องเที่ยววัด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา จากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า มีป้ายชื่อและรายละเอียดแจ้งถึงสถานที่ภายในวัดที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมาได้แก่ ที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้เข้าไปท่องเที่ยวภายในวัด จำนวนห้องน้ำเพียงพอกับ ผู้ไปท่องเที่ยว ด้านค่าใช้จ่ายของการเข้าท่องเที่ยวภายในวัด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า ราคาเครื่องสักการบูชามีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ราคาวัตถุมงคลมีความเหมาะสม และราคาอาหาร/เครื่องดื่มเหมาะสม ด้านแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นสารประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

วัดเด่นสระศรีศรีเมืองแก่น ให้ความสำคัญกับธรรมชาติมาก มีการอนุรักษ์ต้นไม้ตลอดจนรักษาสภาพธรรมชาติได้อย่างดีเยี่ยมทางวัดมีกรให้บริการห้องน้ำลานจอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว จึงไม่สอดคล้องกับพระสมุห์อุนุรักษ์ ธีรสกุโก (ช้างเมื่อง) ที่ศึกษาการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดสมุทรสาคร ที่พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ในการพัฒนาวัด คือ ปัญหาเกี่ยวกับความสะอาดขยะมูลฝอย มูลสุนัข มูลนก ห้องน้ำห้องสุขาไม่ค่อยสะอาด มีต้นไม้หน้อยไม่ค่อยมีร่มเงาเจ้าหน้าที่ของทางวัดที่ทำความสะอาด หรือทำงานในจุดต่างๆ มีน้อย ทั้งยังแต่งกายไม่ค่อยสุภาพ และปัญหาในเรื่องของกิจกรรมในวัดซึ่งมีการประชาสัมพันธ์น้อย

จัดไม่ตรงกับวันหยุด จึงทำให้ไม่ทราบเรื่องและไม่สะดวกในการมาร่วมกิจกรรม ผู้ที่มาวัดเจติยหลวงวรวิหาร ชื่นชม ศิลปกรรมต่าง ๆ การนมัสการไหว้พระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มาการฝึกสมาธิภาวนาในวันหยุด และวันพักผ่อนสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพิเชษฐ์ จันทร์เมือง (2553). ที่ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวในพระอารามหลวงชั้นเอก ในเกาะรัตนโกสินทร์ พบว่าแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวภายในพระ อารามหลวงนั้น ควรเน้น 1) การชื่น ชมศิลปกรรมต่าง ๆ 2) การนมัสการไหว้พระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3) การฝึกสมาธิภาวนาในวันหยุด และวันพักผ่อน 4) สิ่งที่น่าสนใจท่องเที่ยวควรได้รับในการมาท่องเที่ยวคือความเพลิดเพลิน คติธรรม เกียรติความรู้ทางศาสนาที่ประกอบด้วยประวัติศาสตร์ที่ละเอียดลึกซึ้ง และ 5) ควรปรับปรุงด้านการบริการท่องเที่ยวของวัดที่ยังไม่เป็นที่ดึงดูดใจเพื่อมาตรฐานแรงจูงใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ จัดการสาธารณูปโภค

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับการบทบาทการเผยแพร่พุทธศาสนาของเจ้าอาวาสวัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่น
2. ควรวิจัยบทบาทของสื่อที่ในการเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวของวัดเด่นสะหรีศรีเมืองแก่น
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงินของวัด

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2557). **แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางแสวงบุญในมิติทางศาสนา ปี 2557.** กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.
- พระครูวิมลศิลป์กิจ ดร.ฤทธิชัย แกมนาค และนายเนเรศร์ บุญเลิศ. (2555). **การศึกษารูปแบบและสภาพแหล่งเรียนรู้ของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย.** มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา ห้องเรียนวัดพระแก้ว จังหวัดเชียงราย.
- พระสมุห์อนุรักษ์ ธีรสกุลโก (ช่างเมือง). (2555). **การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดสมุทรสาคร.** พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารจัดการคณะสงฆ์) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญพิเชษฐ์ จันทน์เมือง. (2553). **การจัดการการท่องเที่ยวในพระอารามหลวงชั้นเอกในเกาะรัตนโกสินทร์.** ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Gulick, L. H. (1937). Notes on the Theory of Organization. In L. Gulick & L. Urwick (Eds.), **Papers on the Science of Administration** (pp. 3–45). New York: Institute of Public Administration.
- <http://www.chiangmai-thailand.net>, <http://th.wikipedia.org>